

İş kazası mı? ihmal mi?

Türkiye dünyanın en çok iş kazası olan ülkelerinden biridir. İşçi sağlığı açısından hemen yapılan hiçbir şey yoktur. İş güvenliği konusunda ise hem mevzuat yetersiz hem de bu mevzuat hemen hiç uygulanmamaktadır. Bunun sonucunda da yüzlerce binlerce emekçi kardeşimiz ya hayatlarını kaybetmekte, ya da sakat kalmaktadırlar. İşçilerin sağlığı konusunda en ilkel önlemleri alamayanlar ise "Kaza" konusunda daha komik beyanlarla üzüntülerini dile getirerek aradan sıyrılmakta ve gerçekten önüne geçilmez bir olay karşısında bulunuluyormuş izlenimini yaratmaya çalışmaktadırlar. Hiçbir önlemin alınmadığı, en basit korunma yöntemlerinin geçerli olmadığı bir ortamda verilen kayıpları "Kaza" gibi göstermek büyük bir insafsızlık olur. Bunun en yakın örneği Y. S. E. Eskişehir yolu üzerindeki inşaatta görülmüştür. Odamız konuyla ilgili olarak olay yerinde bir basın toplantısı düzenliyerek sürüp giden duyarsızlığı ve sorumsuzluğa dikkati çekmiştir.

Y. S. E. Eskişehir yolu üzerindeki inşaat meydanına gelen iş kazasıyla ilgili kaza mahallinde bir basın toplantısı düzenleyen İnşaat Mühendisleri Odası Merkez Yönetim Kurulu bu bir kaza değil cinayettir dedi.

Bu gün Türkiye'de işçi sağlığı ve iş kazalarına karşı korunmayla ilgili yasalar yetersizdir. Ayrıca mevcut yasalar da hemen hiç uygulanmamaktadır. Bu konuda en basit önlemlerin bile alınmayışı yüzünden, her yıl gerek inşaat sektöründe, gerekse öteki sektörlerde, salt ihmal ve tedbirsizlik yüzünden yüzlerce işçi can vermektedir. Yeraltı maden, montaj, yükleme, boşaltma ve tekstil iş kolunda ölen ve yaralananların sayısı çok yüksektir.

Türkiye'de iş güvenliği için çeşitli iş kollarında gerekli standart şartlar belirlenmemiştir. Bu nedenle güvenlik koşulları hemen hiçbir iş kolunda sağlanmamaktadır.

Son olarak 5 işçimizin ölümüyle sonuçlanan kaza'da hiçbir sağlık ve korunma tedbiri almayan Y. S. E. idaresi ile, ilgili sendikanın sorumluluğu büyüktür.

Çünkü yetersiz olmasına rağmen mevcut yasal sorumluluklar da yerine getirilmemiştir. Kontrollük şantiyede iş güvenliği ile ilgili şartname hükümlerini kapsayan bir levhayı veya yazıyı tüm işçilerin okuyabileceği biçimde bir yere asması gerekiyordu.

Alınması gereken asgari önlemler Yapı İşlerinde İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Tüzüğünde belirlenmiştir :

"Madde 21 — Kazıların her bölümü her gün en az bir defa yetkili ve sorumlu teknik bir eleman tarafından kontrol edilecek, çalışmasında bir sakınca olmadığı sonucuna varıldığında durum, yapı iş defterine yazılıp imza edilecektir.

Madde 22 — Genellikle kazı işleri, yukarıdan aşağıya doğru ve toprağın dayanıklılığı ile orantılı bir şev verilerek suretiyle yapılacaktır.

Madde 23 — Sert kaya, sert şist, betonlaşmış kum ve çakıl, sert kalkes, killi şist kaya, gre ve konglomesa gibi kendini tutabilen zeminler dışında derinliği 1,5 metreden fazla olup, şevsiz yapılmak zorunlu bulunan kazılarda cidarlar uygun şekilde desteklenmek veya iksa edilmek suretiyle tahkim olunacak ve iksa için kullanılacak kalas başları, kazı üst kenarından 20 cm. yukarı çıkarılacaktır.

Madde 25 — (1,50) metreden daha derin olan kazı işlerinde işçilerin inip çıkmaları için yeteri kadar el merdivenleri bulundurulacaktır. İksa tertibatını ve desteklerini inip çıkma vasıtası olarak kullanmak yasaktır.

Madde 32 — Kazı kenarlarına hiç bir nedenle ağırlık yüklenmeyecektir. Kazıdan çıkan taş ve toprak kazı ağızdan en az 1 metre uzağa atılacaktır."

Bu önlemlerin alınmadığı, gerek 5 işçinin ölümü, gerekse de basın mensupları ile yaptığımız tesbitte ortaya çıkmıştır.

Y. S. E. Genel Müdürlüğünde her türlü mantık boyutlarını aşan teknik eleman ve işçi kıyımında mevcut sendikanın ve işverenin ortak eylemi herkes tarafından bilinmektedir. Eskiden beri işveren tarafında yer alarak çalışanlara ihanet içinde bulunan adı geçen sendika ve işveren bu cinayetin baş sorumlusudurlar. Ortada kaza değil, tedbirsizlik ve kayıtsızlık yüzünden işlenmiş bir cinayet vardır.

İnşaat Mühendisleri Odası, Genelde, işçi sağlığı ve iş kazalarına karşı korunmayla ilgili olarak mevzuatın yeniden gözden geçirilerek uygulanması ve özeldde de buradaki cinayetin sorumlularının ortaya çıkarılması için mücadele edecektir.

Önerimiz, bu cinayet sorumlularının cezalandırılması ve ölen işçilerin ailelerine yeterli tazminat ödenmesidir.

**İnşaat Mühendisleri Odası
Merkez Yönetim Kurulu**